

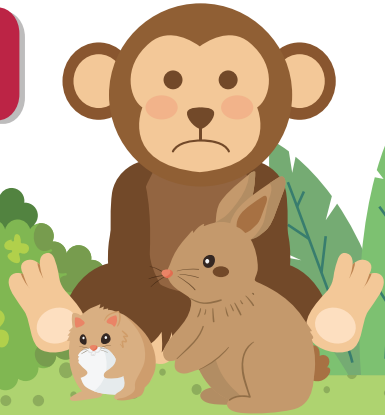
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

จดหมายข่าว พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

ปีที่ 4 ฉบับที่ 33 เดือนสิงหาคม 2565

การแจ้งเตือนโรคฝีดาษวานรสำหรับการเดินทางไปต่างประเทศ

(การแจ้งเตือนระดับ 2 ระดับระวังสุขภาพมากขึ้น)

ระดับ 1 ดูแลและป้องกันสุขภาพ

ระดับ 2 ระดับระวังสุขภาพมากขึ้น

ระดับ 3 หลีกเลี่ยงการเดินทาง

สรุปใจความสำคัญ

- ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 2 สิงหาคม 2565 พบผู้ป่วยโรคฝีดาษวานร จำนวนสะสม 23,351 ราย ใน 83 ประเทศ ส่วนใหญ่พบในเพศชาย ร้อยละ 98.9 และพบผู้ป่วยในกลุ่มชายรักชาย ร้อยละ 98.1 อายุเฉลี่ย 36 ปี
- เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2565 ประเทศไทยพบผู้ป่วยรายแรก
- เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2565 องค์การอนามัยโลกประกาศให้โรคฝีดาษวานร เป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International concern : PHEIC)
- ปัจจุบันประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อยืนยันฝีดาษวานร จำนวน 3 ราย

โรคฝีดาษวานร คืออะไร

- เกิดจากเชื้อไวรัสฝีดาษวานร (Monkeypox virus) ซึ่งเป็นไวรัสในสกุล Orthopoxvirus วงศ์ Poxviridae โดยมี 2 สายพันธุ์หลักจำแนกตามลักษณะทางพันธุกรรม ได้แก่ สายพันธุ์แอฟริกากลาง (แถบลุ่มน้ำคองโก) และสายพันธุ์แอฟริกาตะวันตก
- การระบาดของเชื้อฝีดาษวานรในปัจจุบันจะเป็นสายพันธุ์แอฟริกาตะวันตก
- อัตราป่วยตาย พบร้อยละ 3-6 ของผู้ที่ติดเชื้อฝีดาษวานร

ระยะฟักตัว แบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะฟักตัว (ช่วงเวลาตั้งแต่ติดเชื้อจนถึงเริ่มแสดงอาการ) เฉลี่ย 5 - 21 วัน การติดเชื้อแบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะก่อนออกผื่น (กินเวลา 0 - 5 วัน)

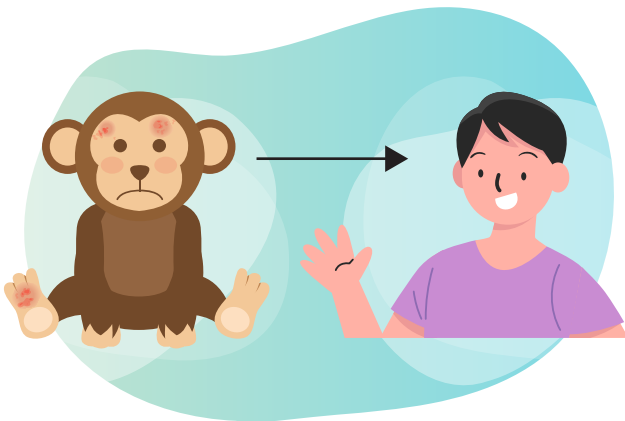
อาการประกอบด้วย มีไข้ ปวดศีรษะ ต่อม้ำเหลืองโต ปวดหลัง ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และอ่อนเพลีย ภาวะต่อม้ำเหลืองโตเป็นลักษณะเด่นของโรคฝีดาษวานร เปรียบเทียบกับโรคอื่นที่อาจแสดงอาการแรกเริ่มคล้ายกัน (อีสุกอีใส หัด และฝีดาษ)

ระยะออกผื่น เริ่มมีตุ่มพื่นขึ้น (ภายใน 1 - 3 วัน)

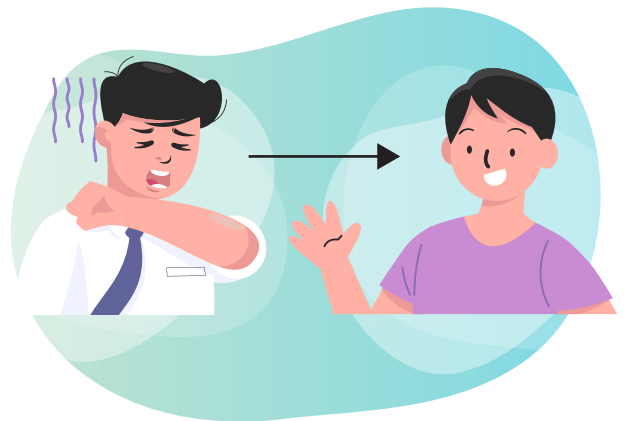
เป็นอาการตามมาจากเริ่มมีไข้ ตุ่มพื่นขึ้นหนาแน่นบริเวณบนใบหน้า แขน ขา ลำตัว (ร้อยละ 95) ฝ่ามือฝ่าเท้า (ร้อยละ 75) เยื่อบุช่องปาก (ร้อยละ 70) อวัยวะเพศ (ร้อยละ 30) และเยื่อบุตา (ร้อยละ 20) ผื่นจะมีลักษณะเปลี่ยนแปลงตามลำดับ ดังนี้ เริ่มจากพื่นราบ เปลี่ยนเป็นพื่นนูน กลายเป็นตุ่มน้ำ ตุ่มหนอง และต่อมาตกสะเก็ดเป็นแผ่นแห้งและลอกออกเอง รอยโรคเหล่านี้อาจมีจำนวนตั้งแต่น้อยถึงหลายพันรอย ในผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง รอยโรคอาจขยายรวมกันเป็นปื้นใหญ่จนกระทั่งผิวหนังลอกออกเป็นแผ่นใหญ่ ๆ

การติดต่อของโรคมี 2 ทาง ได้แก่

1) ติดจากสัตว์สู่คน

จากการสัมผัสกับเลือด ของเหลวในร่างกาย รอยโรคผิวหนัง หรือเยื่อเมือกของสัตว์ติดเชื้อโดยตรง เป็นช่องทางการติดต่อที่พบไม่บ่อย

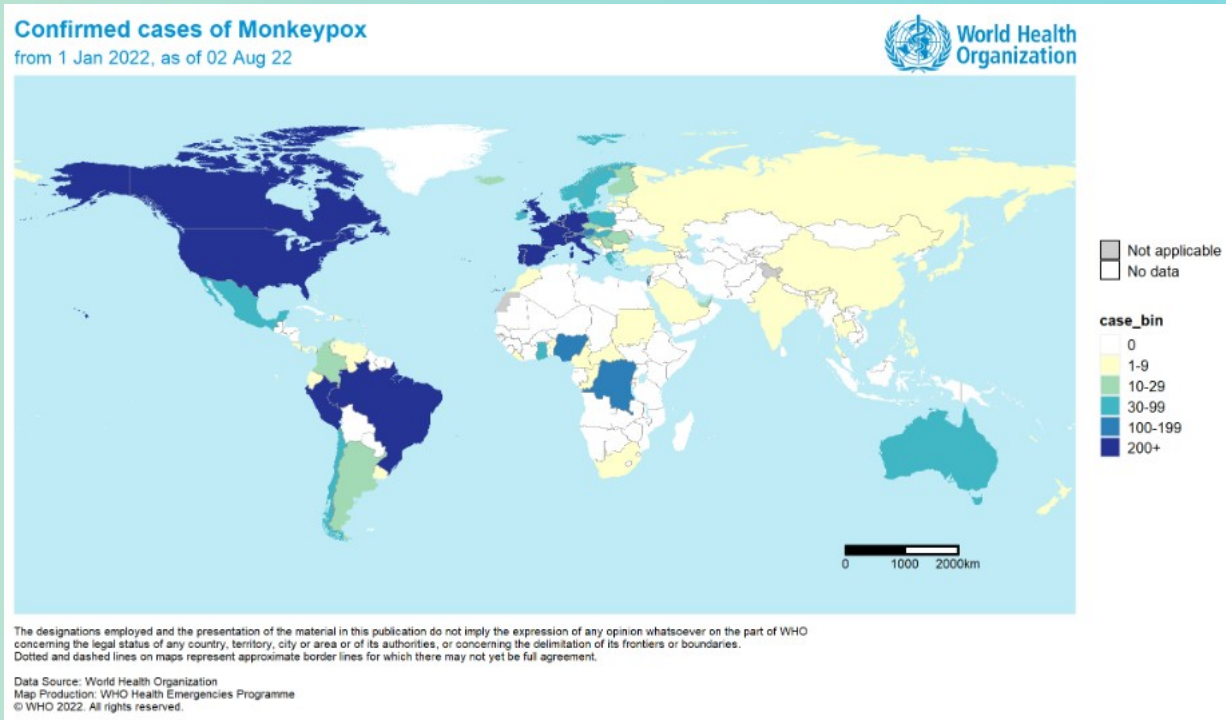

2) ติดจากคนสู่คน

สัมผัสกับสารคัดหลั่งจากระบบทางเดินหายใจ หรือรอยโรคผิวหนังของผู้ติดเชื้อ หรือการสัมผัสกับวัตถุที่ปนเปื้อน และสามารถติดต่อจากแม่สู่ทารกในครรภ์ได้

สถานการณ์ปัจจุบัน

รายงานขององค์การอนามัยโลกตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 2 สิงหาคม 2565 พบผู้ป่วยโรคฝีดาษวานร จำนวน 23,351 ราย ใน 83 ประเทศ โดยประเทศที่มีรายงานผู้ป่วยสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ อเมริกา สเปน เยอรมัน อังกฤษ และฝรั่งเศส ตามลำดับ และพบผู้เสียชีวิต จำนวน 5 ราย

เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2565 พบผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรรายแรกในประเทศไทย เป็นเพศชาย สัญชาติไนจีเรีย อายุ 27 ปี มีอาการ ไข้ ไอ เจ็บคอ น้ำมูก ผื่นแดง ตุ่มนูนแดง ตุ่มหนอง เริ่มที่อวัยวะเพศลามไปที่บริเวณใบหน้า แขน และลำตัว

หลังจากการประชุมคณะกรรมการ IHR Emergency committee ครั้งที่ 2 (ค.ศ. 2005) เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคฝีดาษวานรที่กำลังเกิดขึ้นในหลายประเทศเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern)

ความเสี่ยงสำหรับประเทศไทย

ประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อการระบาดของ
โรคฝีดาษวานรในระดับต่ำ
อย่างไรก็ตามปัจจัยความเสี่ยงของประเทศไทย

1

มีผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่
ที่พบการระบาดของ
โรคฝีดาษวานรในประเทศ
(Local transmission)

2

มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่
รวมกันอย่างใกล้ชิด
ในหลายพื้นที่
ของประเทศไทย

3

มีบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์
หรือเปลี่ยนคู่นอนบ่อย

4

มีกิจกรรมรวมกลุ่ม
สังสรรค์กันอย่างใกล้ชิด

วิธีป้องกันตนเองของนักเดินทาง

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยที่มีตุ่มพื่นบริเวณผิวหนัง หลีกเลี่ยงการใช้เสื้อผ้า เครื่องนอน ของใช้ ร่วมกับผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรคฝีดาษวานร
- สวมใส่หน้ากากอนามัย หมั่นล้างมือด้วยแอลกอฮอล์หรือสบู่ ชำระล้างร่างกายเมื่อกลับจากข้างนอก
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ป่าทั้งที่ตายแล้ว หรือที่มีชีวิต และหลีกเลี่ยงการนำสัตว์ป่ามาเป็นอาหาร โดยเฉพาะสัตว์ฟันแทะและสัตว์ตระกูลลิง ซึ่งเป็นพาหะของโรค
- หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีอาการเข้าได้กับโรคฝีดาษวานร
- หากเดินทางมาจากประเทศที่พบการระบาดของโรคฝีดาษวานร ให้สังเกตอาการตนเอง จำนวน 21 วัน
- หากมีอาการป่วยที่เข้าได้กับโรคฝีดาษวานร ให้ชะลอการเดินทาง และไปพบแพทย์

จัดทำโดย : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
วันที่อัปเดต : 2 สิงหาคม 2565

เอกสารอ้างอิง

<https://www.who.int/thailand/news/feature-stories/detail/monkeypox>
<https://wwwnc.cdc.gov/travel/notices/alert/monkeypox>
<https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/response/2022/world-map.html>
https://worldhealthorg.shinyapps.io/mpx_global/#section-fns2

